

Místní duchovní

Po odchodu kaplana Františka Zrubka nastoupil na místo jeho František Franěk 28. ledna 1867. V tomtéž roce byl farářem Rudolf Homme. Farář Rudolf Homme zemřel 7. června 1869 a v témže roce přibyl kaplan Cölsus Leixnering, který se po několika týdnech opět odstěhoval. Antonín Ritt, kaplan, dosazen 22. září 1869. Ludvík Ullmann nastoupil za faráře 16. ledna 1870 na zdejší faru a po jeho příjezdu se kaplan František Franěk, který po úmrtí faráře Rudolfa Homme administroval, odstěhoval.

Kaplani

Antonín Ritt koncem roku 1871 za faráře do Řenčova ustanoven se odstěhoval a na místo jeho v počátku roku 1872 dosazen Josef Slavíček. Kaplan Josef Slavíček působil na zdejší faře do 16. července r. 1877 a odtud nastoupil místo faráře v Nové Huti. Kaplan Ignác Švancara dosazen 30. srpna r. 1877 a odstěhovav se 9. září r. 1884, nastoupil místo faráře v Lánech. Kaplan František Smrž přibyl 28. září 1884.

Jiřík Ferdinand Rudolf byl první kaplan knězeveský v roce 1827, jak svědčí list uložený v báni velké věže knězeveské.

Škola a učitelové

Až do roku 1860 byla pouze jednotřídní škola v Kněževsi. V roce 1860 rozšířena škola v dvoutřídní. Učitelem toho času byl František Spal a za podučitele nastoupil 11. září 1860 Josef Kounovský. František Spal zemřel roku 1872. 1. září roku 1873 ustanoven Jan Treybal za řídícího učitele zdejší školy. Josef Kounovský byv zvolen řídícím učitelem v Chrástanech, odstěhoval se a podučitelské místo jeho nastoupil František Hůlka 5. prosince 1873 a zastával jej až do 28. února 1875. Od 1. března 1875 podučitelské místo po Františku Hůlkovi nastoupil Václav Malec a působil až do roku 1877. V roce 1877 byla škola rozšířena v trojtřídní. K tomu cíli přibyl 1. března r. 1877 Alois Ibl co druhý učitel. Dne 15. září r. 1877 nastoupil na místo podučitele Václava Malce František Suttner. V tomtéž roce přibyla industriální učitelka slečna Mathilda Švehlová.

Poznámání: Tato učitelka neúnavnou pílí v krátké době u vyučování ženských ručních prací dokázala mnoho. Dne 29. června 1882 uspořádala výstavu ženských ručních prací, v kteréžto výstavě vystavené předměty všeobecného došly uznání.

F. Patrák

Přehled farářů

Přehled kaplanů

První kaplan

Přehled učitelů

**Učitelka
Mathilda
Švehlová**

Rozšíření školy na čtyřtřídní	V roce 1883 byla škola rozšířena v čtyřtřídní. Co druhý podučitel přibyl sem Václav Ludvík 15. září 1882 a ještě téhož roku vyučování počal.
Odchod učitele Aloise Ibla	Roku 1887 jmenován byl učitel Alois Ibl řídícím učitelem v Mutějovicích, kam během prázdnin v tomto roce se odstěhoval.
Nový učitel František Suttner	Na učitelské jeho místo ustanoven byl František Suttner, dřívější podučitel a na místo podučitelské Františka Suttnera dosazen byl Albín Franěk.
Odchod řídícího učitele Treybala	Během prázdnin roku 1887 vstoupil řídící učitel Jan Treybal do výslužby. Po vystoupení jeho ustanoven prozatímním správcem školy František Suttner. Uprázdňené místo podučitelské zastoupeno slečnou Cecilíí Ouvalskou.
Učitelství sbor	Tedy v roce školním 1887 a 88 působili na zdejší škole: František Suttner co prozatímní správce školy Václav Ludvík , učitel Albín Franěk , podučitel Cecilie Ouvalská , podučitelka Mathilda Švehlová , industriální učitelka
Nové zastupitelstvo	V měsíci červnu roku 1888 ustanoveno bylo zastupitelstvo obce zdejší takto: Josef Hocký , starosta (čís. domu 46) Josef Srb , I. radní (č. 22) Josef Ransdorf , II. radní (č. 72) Josef Kučera , III. radní (č. 44) Výboři: František Kraupner (č. 24) Rudolf Mikš (č. 25) Jakub Hornof (č. 45) Jakub Štros (č. 102) František Pavelka (č. 76) Josef Linhart (č. 36) František Franěk (č. 83) Josef Cédli (č. 73) Josef Franěk (č. 15) Václav Bušek (č. 126) Martin Holý (č. 11) Jakub Thunzhorný (č. 4) František Ransdorf (č. 143) František Modr (č. 159)

Náhradníci:

Ludvík Wachtl (č. 80)
Josef Cédla (č. 20)
Josef Klúč (č. 10)
Josef Patrák (č. 57)
Václav Fojtík (č. 17)
Jan Patrák (č. 65)
Jan Modr (č. 68)
Václav Fojtík (č. 63)
Václav Červený (č. 198)

Poněvadž obecní zastupitelstvo ztratilo úmrtím dne 12. ledna 1891 jednoho ze členů svých, totiž Jos. Ransdorfa, nastoupil místo radního po něm Josef Cédla, čís. 73. Do výboru pak místo Jos. Cédla vstoupil dosavadní náhradník Josef Patrák, čís. 57.

Za působnosti takto zvoleného zastupitelstva sběhly se mnohé události jak pro obec naši, tak i pro celou vlast českou velice radostné i žalostné, z nichž nejdůležitější tuto pro paměť potomkům tvým vkládáme a zaznamenáváme.

Hned v prvním roce působení zastupitelstva výše vzpomenutého navštívili obec naši chovanci Vyšší zemské hospodářské školy v Táboře s ředitelem též panem F. Farským a profesorem p. Ant. Červeným, rodákem zdejším. Navštívili obec naši hlavně za tou příčinou, aby zhlédli pěstování nejdůležitější plodiny hospodářské, totiž chmele. Při té příležitosti nemůžeme opomenouti jednoho pamětihodného výroku učitelů ústavu tohoto. Pravili totiž mezi jiným, že pozemky zdejší jsou zlatým prutem ve vlasti naší, což z části přičítati slušno povaze půdy samé, ale z části daleko větší příčinlivým hospodářům zdejším.

Téhož roku postaveny byly č kanály přes silnici ke Chrástánům.

Jednou z nejdůležitějších událostí bylo oslavení jubilea 40letého panování našeho nejmilostivějšího císaře a krále Františka Josefa I. Po všech končinách říše naší konány byly veliké a okázalé slavnosti. I obec naše nezůstala zpět. Pamětliva byla Nejvyššího přání J. V. v příčině oslavení jubilea toho, podle kterého pamatováno býti mělo v prvé řadě účelů dobročinných. Za tou příčinou pořádalo obecní zastupitelstvo slavnost vánočního stromku pro chudou mládež školy zdejší. Slavnost ta byla velkolepá. Po mši svaté, kterou sloužil důstojný pán P. Ludvík Ullmann, odebrali se žáci i obecnstvo do budovy školní, kdež v místnostech III. třídy přednášel Vác. Ludvík o pokroku ve školství za panování J. V. císaře a krále Františka Josefa I. Po té zapěny byly žactvem řízením Al. Fraňka písně a deklamovány básně, mající za předmět události týkající se panujícího domu. Pak rozdávány byly dítkám starostou obce podobizny

**Změna
v zastupitelstvu**

**Návštěva
studentů
hospodářské
školy**

Stavba kanálů

**40. let panování
císaře, slavnost
vánočního
stromku**

J. Veličenstev cís. Františka Josefa a Alžběty. Odpůldne byla vlastní slavnost vánočního stromku v budově školní. Vánoční stromek byl přičiněním zastupitelstva obce zdejší velice bohatým; vyzdoben byl industr. uč. zdejší Mat. Švehlovou. Po sv. požehnání sešlo se žactvo v budově školní. Přítomno bylo vel. duchovenstvo, zastupitelstvo obecní, místní školní rada, zástupce říd. učitele Fr. Suttner (řídící učitel Jan Treybal dán byl na odpočinek) s ostatním učitelstvem a veliký dav občanů zdejších. Po vyložení významu slavnosti důst. p. P. Fr. Smržem byla mládež zdejší dárky, šatstvem i obuví podělována. Slavnost trvala do pozdního večera. Což tu bylo radosti v srdcích dětských i dospělých. Byla to slavnost dojemná a jest si jen přátí, aby nebyla slavností toho druhu poslední.

**Oprava
silnice do
Chráštan**

Roku 1889 byla silnice ke Chráštanům, která byla ve stavu chatrném, šterkována. Totéž stalo se na cestě od hranic přílepských až ven přes obec.

**Nový řídící učitel
Jan Vojáček**

Téhož roku ustanoven byl za řídícího zdejší školy Jan Vojáček, dosud řídící učitel ve Hředlích. Nově ustanovenému tomuto řídícímu učiteli pořádalo obecní zastupitelstvo, místní školní rada s učitelstvem na počest a uvítání divadelní představení „Láska k vlasti“.

**Oprava cesty
k Háji**

Roku 1890 byla silněji šterkována cesta k Háji (Hájová cesta), dále cesta na obecním k rakovnické silnici či k lesu.

**Ochod
faráře Smrže**

Téhož roku odstěhoval se důst. p. P. Fr. Smrž do Lohovic, kdež ustanoven byl za faráře. Na jeho místo přišel důst. p. P. Fr. Fiala z Příbrami.

Poštovní úřad

Téhož roku ku snažné žádosti obecního zastupitelstva byl povolen a zřízen pro obec zdejší cís. kr. úřad poštovský. Tak konečně v ohledu tomto odtržena jest obec zdejší od sousedních německých Kolečovic.

Obvodní lékař

Ještě i jinak jest pro obec zdejší rok tento velice významným. Byla obec naše v čase tomto po delším jednání k radosti všech občanů prohlášena za sídlo obvodního lékaře. Obvodním lékařem ustanoven byl p. Fr. Topka, který sem se přistěhoval a lékařskou činnost v říjnu toho roku u nás a v sousedství našem započal.

**Zřícení Karlova
mostu**

Vedle toho ale zaznamenati nám jest jednu velice bolestnou událost, událost to, která každého Čecha hluboce se dotkla. Toho roku přidaly se totiž k nepřátelům našim, jichž bez toho dosti máme, i živelní pohromy. Pršelo v letních měsících stále a stále, takže povstaly veliké škody na polích. Vrcholem však všeho neštěstí bylo zřícení se věkopamátného kamenného mostu Karlova v Praze. Vltava velice se rozvodnila, vody přívalem hrnuly se na most, o němž jediný byl úsudek, že věkům odolá, most poškodily a dokonce i klenutí v obloucích prolomily. Tak vlast naše česká poškozena byla na jedné z nejkrásnějších památek zlatých dob panovníka našeho Otce vlasti.

Roku 1891 lehla popelem stodola p. Launa čís. 81.

Dále štěrkována byla cesta „Ouvozová“ zvaná. Stavěny byly dva kanály ke Přílepům z cesty do polí, a jeden kanál za vrch na cestě vedoucí k žatecké silnici za polem Jak. Hornofa.

Na základě usnešení obecního zastupitelstva postaráno jest téhož roku o osvětlení obce zdejší. Koupeno totiž 11 svítlen od městské rady v Žižkově. Ke svítilnám těm objednány byly kandelábry z Králového Dvora. Svítilny byly po obci umístěny a na slavnost vzkříšení roku tohoto poprvé rozžaty.

Rok tento jest pro obec naši i celý národ jedním z nejvýznamnějších. Toho roku v měsíci květnu zahájena jest pod protektorátem J. V. císaře pána Zemská jubilejní výstava. Výstavě té Němci nepřáli, a proto se jí co nejvíce stranili. Jest to tedy výstava skoro zcela, až na nepatrné velikolepá, že nebylo dosud podobné výstavy zemské. A v této výstavě, která pořádána jest v Bubnech, také čestně zastoupena jest obec naše v pavilonu okresu rakovnického. Má zde obec naše vystaveno náčiní chmelařské, obilí, mapy, fotografované části obce a zvířat a co hlavního – chmel. Připomenouti jest, že Jak. Štros vystavil též plán své sušárny na chmel. Nejlepším snad svědectvím o velikoleposti výstavy jest počet těch, kdož výstavu navštívili. Navštíviloť výstavu od otevření (12. května) do konce července jeden milion lidí, a dá se skoro určitě tvrditi, že počet ten ke dni sv. Václava vzroste na dva miliony. Číslo ta zajisté lépe mluví než pouhá slova. Výstavou tou dobyla si česká vzdělanost a česká práce plného uznání po širých vlastech našich: ke všemu tomu s úctou pohlízejí národové nejen evropští, ale i krajané naši za oceánem, krajané američtí, kteří v počtu hojném výstavu naši navštívili, aby zhlédli výsledek práce české i aby mezi bratřími svými zde pookřáli.

Ku šíření národního vědomí zaražen byl v obci naší roku tohoto (1891) nový spolek, totiž místní odbor Národní jednoty severočeské, který těší se přízni občanstva zdejšího.

Téhož roku přestavena byla cvičirna spolku dobr. hasičů zdejších na velké prostranství mezi kostelem a cestou vedoucí ke Kolečovicům. Zde letošního roku v měsíci červnu pořádáno bylo župní jednotou veřejné cvičení a svěcení nové stříkačky našeho spolku dobrovolných hasičů, která zakoupena byla za 1260 zl. r. č.

Ku konci zápisů těchto vzpomínáme bojů, které již od let vedou se mezi stranou staročeskou a stranou nazvanou mladočeskou. Boje mezi oběma těmito stranami dospěly roku právě minulého a roku tohoto svého vrcholu, a skončily skoro úplně vítězstvím Mladočechů, kteří v říšské radě zaujali místa svých předchůdců. Jim národ český svěřil důležitý úřad poslanců a očekává od nich splnění svých požadavků. Obstojí-li před soudem národa, a nastanou-li národu tak časy lepší, jest otázkou, která rozřešena bude v dobách nejbližších příštích.

Požár

Oprava cesty, stavba kanálů

Osvětlení obce

Zemská výstava

Založení místního odboru NJS

Hasičské cvičiště

Politická situace

Dodatek

Stavba tarasů

V prvním roce úřadování výboru jmenovaného vykonána byla stavba tarasu na vápno za branou vpředu rybníka. Při straně silniční postaven byl taras na sucho po celé délce rybníka.

Telegrafní stanice

Postaráno o zřízení stanice telegrafické při poště zdejší, k čemuž zavázalo se zastupitelstvo přispěti 150 zl.

Vodní družstvo

R. 1890 postaralo se zastupitelstvo o zřízení vodního družstva za příčinou upravení Hájového potoka, aby zjednáán byl zde snadnější odtok vody dešťové. Proto již r. 1888 vyslán byl sem veveslavnou Zemědělskou radou pro království České technický inženýr pan Tomeš. Pozemky kolem potoka ležící bývaly zničeny vodou: zejména chmelnice p. Jakuba Hornofa, č. 45, a p. Jos. Patrčka, č. 82. Připomenouti sluší, že r. 1891 byl k nám vyslán veveslavnou Zemědělskou radou prof. lučby pan Slavík, aby prozkoumal půdu podél řečeného potoka. Týž dal na některých místech vrtati a zjistil, že do hloubky 3 m je půda táž jako na povrchu, že potřebuje jen náležitého okysličení.

Rozhodnutí odstranit zeď kolem kostela

R. 1888 usneslo se obecní zastupitelstvo na paměť věčnou, že má odstraněna býti zeď kolem kostela, a že na tom místě zřízen bude park. Téhož roku bylo zde sv. biřmování, naskytla se nám tedy příležitost v záležitosti té za přispění žádati Jeho Eminenci pana kardinála Schönborna. Určitého slibu se nám ale nedostalo a proto nemohlo se se stavbou započít.

Nová stoka za obcí

R. 1889 za úřadování p. Jak. Tunzhorna započala se stavba nové stoky za obcí, která r. 1886 za starosty pana Fr. Patrčka dokončena byla. Před tím krátce přijata byla silnice od Rakovníka přes Kněževy vedoucí za okresní. Silnici tu obec sama na své útraty vystavěla a šterkem opatřila.

Úprava silnice té a stoky dnes každému se líbí, ač měla věc sama vzhledem k odporu některých nesnadný počátek. Než obě věci ty upraveny byly, bývaly brány ke Kolečovicům a brána k Nesuchyni při každé větší vodě úplně zaplaveny. Zvláště v nebezpečí byly domy č. 45 a č. 46. Domy ty musily býti při každé bouři proti toku vody chráněny prkenným pažením.

Dle udání starých pamětníků protrhla voda jednou hráz a oknem domu č. 46 celým proudem dovnitř se hrnula. Kdyby se stavbou stoky započato bývalo za okresního starosty p. Trojana, bylo jím přislíbeno, že převezme okres silnici do Vrchů, čímž byla by obec mnoho získala. Než obě se nestalo.

J. Hocký, starosta